

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2015-11-27
Besvaras senast
2015-12-11

Till finansminister Magdalena Andersson (S)

2015/16:225 Riktade statsbidrags effekter på kommunerna

Kommunerna står inför stora utmaningar både på kort och på lång sikt. På kort sikt är det framför allt flyktingsituationen som ska hanteras med boenden för familjer och ensamkommande barn, platser i skolor och liknande. På längre sikt har man en åldrande befolkning som kommer kräva alltmer från kommunerna samtidigt som dessa har stora personalavgångar.

De som bäst kan hantera sina utmaningar är just kommunerna själva. Generellt sett har kommunerna bäst kännedom om vilka problemen är lokalt och hur dessa kan lösas.

Detta verkar finansministern vara medveten om. Vid debatten om budgetramarna den 25 november 2015 anförde finansministern gällande de nästan 10 miljarderna extra till kommunerna och landstingen att det ”är upp till kommunerna att själva att använda dem beroende på var man ser de största behoven”.

Ser man till statsbidragen som helhet är den största delen generell. Men trenden har de senaste åren gått mot alltmer riktade statsbidrag. Rekordet slås nu med marginal av S-MP-regeringen; ser man till de 12 miljarder som anslås i budgeten för 2016 så är hela 11 av dessa riktade.

Riktade statsbidrag innebär detaljstyrning från staten. Antalet riktade statsbidrag är nu uppe i 80 stycken. Därutöver ska det ansökas om de riktade bidragen, vilket kräver resurser. Därför har inte alltid mindre kommuner möjlighet att söka. En skånsk kommun räknade till och med ut att om man tar hänsyn till arbetet som krävs för att ansöka om riktade bidrag går kommunen 17 miljoner kronor back. Så även för större kommuner kan riktade statsbidrag vara en ren förlustaffär.

Vissa riktade statsbidrag är satsningar mot problem som endast finns i storstäderna. Samverkansorganisationen Småkom ger exemplet med de riktade bidragen för mindre klasser i skolorna. Det kanske kan vara ett bekymmer i större städer, men i många av de mindre kommunerna är problemet det rakt motsatta – där är klasserna redan för små.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga finansminister Magdalena Andersson:

Är finansministern medveten om att av de 12 miljarder som S-MP-regeringen anslår till kommunerna för år 2016 är 11 miljarder riktade statsbidrag, inte generella?

Tar finansministern hänsyn till de olika utmaningar kommunerna har beroende exempelvis på storlek, eller kommer regeringen att fortsätta öka andelen riktade statsbidrag, som mindre kommuner har svårt att tillgodogöra sig?

Varför litar inte finansministern på att kommunerna själva vet bäst hur pengarna ska användas?

Planerar finansministern att minska byråkratin i fördelningen av de riktade statsbidragen?

.....

Anette Åkesson (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Anders Norin